

**TAPA VALLAVOLIKOGU
MÄÄRUS**

EELNÕU

Tapa

31. märts 2016 nr

**Lastekaitseaduse ja sotsiaalhoolekande seadusega
kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimuste
lahendamise delegeerimine vallavalitsusele**

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2 alusel.

§ 1. Küsimuste lahendamise delegeerimine

(1) Delegeerida lastekaitseaduse § 11, § 15 lõikega 2, § 17 lõikega 1, § 23 lõikega 2, § 29 lõigetega 3 ja 5, § 33 lõigetega 1 ja 3, § 34 lõikega 1, § 38 lõigetega 1 ja 5 ning § 39 lõikega 2 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimuste lahendamine ning § 17 lõikes 2 toodud nõuandva komisjoni moodustamine Tapa Vallavalitsusele.

§ 17 lõikes 2 toodud komisjoni moodustamine Kohaliku omavalitsuse üksuse juurde moodustatakse vajaduse korral nõuandva organina laste ja perede komisjon

(2) Delegeerida sotsiaalhoolekande seaduse § 10 lõigetega 2 ja 3, § 11 lõikega 2, § 15 lg 1, § 70 lõikega 3, § 111 lõikega 2, § 112, § 113 lg 2, § 119, § 121, § 124 lõikega 5, § 127, § 129 lõikega 2, § 130, § 133 lõikega 10, § 134, § 135, § 136 lõigetega 4 ja 9, § 138, § 139, § 142, § 143, § 144 ning § 160 lõikega 22 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimuste lahendamine Tapa Vallavalitsusele.

(3) Tapa Vallavalitsusel on haldusmenetluse seaduse § 8 lõike 2 alusel õigus määrata ametnik või ametnikud, kes täidavad Tapa Vallavalitsuse nimel käesoleva paragrahvi lõikudes 1 ja 2 sätestatud ülesandeid.

§ 2. Rakendussätted

(1) Käesolevat määrust rakendatakse 1. jaanuarist 2016.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Urmas Roosimägi
Vallavolikogu esimees

Eelnõu esitaja vallavalitsus

Seletuskiri vallavolikogu määruse „Lastekaitseaduse ja sotsiaalhoolekande seadusega kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud küsimuste lahendamise delegeerimine vallavalitsusele“ juurde

Kehtivas lastekaitseaduses (<https://www.riigiteataja.ee/akt/106122014001>) ja sotsiaalhoolekande seaduses (<https://www.riigiteataja.ee/akt/130122015005>), mõlemad jõustunud 01.01.2016, on reguleeritud kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste lahendamine läbi kohaliku omavalitsuse üksuse mõiste. Seadustest tulenevate, reaalselt täitevõimu poolt menetlevate ja teostatavate tööülesannete täitmiseks on vajalik delegeerida nende küsimuste lahendamine vallavalitsusele.

1. Määruse eelnõu paragrahvi 1 lõikes 1 toodud lastekaitseaduses kohaliku omavalitsuse üksusele antud ülesanded, mis vajavad delegeerimist on järgmised:

§ 11. Lastekaitse korraldamine

Lastekaitset korraldavad Vabariigi Valitsus, lastekaitse nõukogu, Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, maavanem ja kohaliku omavalitsuse üksused käesolevas seaduses sätestatud ülesannete alusel.

§ 15. Sotsiaalkindlustusameti ülesanded

(2) Sotsiaalkindlustusamet rakendab kohaliku omavalitsuse üksuse taotluse alusel järgmisi lapsi ja peresid toetavaid riiklikke meetmeid:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksuse nõustamine lapse heaolu toetavate arengukavade koostamisel;
- 2) rahvusvaheliste lastekaitse üksikjuhtumite vahendamine kohaliku omavalitsuse üksusele ja sellealane kohaliku omavalitsuse üksuse nõustamine;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuse abistamine lastekaitse juhtumite lahendamisel;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse toetamine lapsele või perele sobivate meetmete leidmisel olemasolevate riiklike meetmete hulgast.

§ 17. Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded lastekaitse korraldamisel on:

- 1) lapse õiguste ja heaolu tagavate põhimõtete järgimine kohaliku omavalitsuse arengukavas;
- 2) lapse õigusi ja heaolu tagavate programmide ja projektide väljatöötamine ning nende rakendamine oma haldusterritooriumil last ohustavate riskide ennetamiseks ja vähendamiseks;
- 3) abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine;
- 4) perekonnast eraldatud lapsele ja tema perekonnale meetmete pakkumine;
- 5) kohaliku omavalitsuse üksuse hallatavate lasteasutuste sisehindamise üle teenistusliku järelevalve korraldamine;
- 6) lapse arengut toetava keskkonna loomiseks ning laste, lastega perede ja lapsi kasvatavate isikute toimetuleku parandamiseks oma haldusterritooriumil vajaliku teabe kogumine laste ja perede olukorra ning vajaduste kohta;
- 7) riikliku järelevalve teostamine käesolevas seaduses sätestatud alustel.

§ 23. Alaealise avalikus kohas viibimise piirang

(1) Alla 16-aastaselt alaealisel on keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikus kohas kell 23.00–6.00. 1. juunist kuni 31. augustini on alla 16-aastaselt alaealisel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikus kohas kell 24.00–5.00.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksusel on õigus käesolevas paragrahvis sätestatud õist liikumispiirangut ajutiselt lühendada.

§ 29. Abivajavale lapsele abi osutamine

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus peab kümne päeva möödumisel abivajavast lapsest teada saamisest tegema otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus peab abivajava lapse abivajaduse hindamisel ja abi osutamisel välja selgitama ja dokumenteerima lapse arvamuse ning lisama selle lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile, kui eriseadus ei sätesta teisiti.

§ 33. Hädaohus oleva lapse ajutine perekonnast eraldamine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus või Sotsiaalkindlustusamet võib eraldada lapse perekonnast ja vajaduse korral määrata lapse ja vanema suhtluskorra enne hooldusõiguse piiramise kohtumäärust, kui lapse jätmine perekonda või vanema ja lapse vaheline suhtlus ohustab lapse tervist või elu. Kohaliku omavalitsuse üksus või Sotsiaalkindlustusamet teeb otsuse hädaohus oleva lapse ajutiseks perekonnast eraldamiseks järgmistel juhtudel:

1) lapse ohtu sattumise on põhjustanud lapse hooldusõigust teostav isik oma tegevuse või tegevusetusega;

2) lapse hooldusõigust teostav isik keeldub lapse ajutisest paigutamisest teenuseosutaja juurde sobiva teenuse saamiseks.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus või Sotsiaalkindlustusamet peab hindama lapse olukorda ja abivajadust ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaega arvestades pöörduma kohtusse hooldusõiguse ja vajaduse korral suhtlusõiguse piiramiseks perekonnaseaduses sätestatud alustel.

§ 34. Perekonnast eraldatud lapse kaitse

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus peab perekonnast eraldatud lapsele eestkostja valimisel, lapsendamiseks nõusoleku andmisel, kasuperekonna sobivuse hindamisel ja lapse asendushooldusele paigutamisel lähtuma lapse üleskasvatamise järjepidevusest, arvestades lapse etnilist, usulist, kultuurilist ja keelelist päritolu.

§ 38. Riikliku ja haldusjärelevalve teostamine

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teostavad Sotsiaalkindlustusamet, maavanem, Tarbijakaitseamet ja kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi *korrakaitseorgan*).

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus teostab riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-des 21 ja 22, § 23 lõikes 1 ning §-des 24, 27 ja 31 sätestatud nõuete täitmise üle.

§ 39. Riikliku järelevalve teostamiseks lubatud erimeetmed

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud erimeetmetele käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseseaduse § 46 lõike 1 punktides 6 ja 8 sätestatud riikliku järelevalve erimeedet korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

Delegeerimisvolitust ei ole antud lastekaitseseaduse § 17 lõikele 2 (v.a komisjoni moodustamine).

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus peab looma tingimused lastekaitsetöö tegemiseks eesmärgiga tagada käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud ülesannete täitmine. Kohaliku omavalitsuse üksuse juurde moodustatakse vajaduse korral nõuandva organina laste ja perede komisjon.

2. Määruse eelnõu paragrahvi 1 lõikes 2 toodud sotsiaalhoolekande seaduses kohaliku omavalitsuse üksusele antud ülesanded, mis vajavad delegeerimist on järgmised:

§ 10. Lapse juhtumiplaan

(2) Enne asenduskodusse või käesoleva seaduse §-s 130 nimetatud perekonnas hooldamisele suunamist koostab lapse eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet igale lapsele juhtumiplaani.

(3) Eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet täiendab lapse juhtumiplaani pärast lapse asenduskodusse suunamist vastavalt asenduskoduteenuse osutaja ettepanekutele. Asenduskodusse või käesoleva seaduse §-s 128 nimetatud perekonnas hooldamisele suunatud lapse juhtumiplaan vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas.

§ 11. Sotsiaalhoolekandealane statistika

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab hoolekandeesutuste talle esitatud statistilised aruanded koondaruandena maavanemale.

§ 15. Hindamiskohustus ja otsus abi andmise kohta

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus selgitab välja abi saamiseks pöördunud isiku abivajaduse ja sellele vastava abi.

§ 70. Erihoolekandeteenuse taotlemine ja otsuse tegemine

(3) Kui isik on suunatud ööpäevaringset erihooldusteenust saama kohtumääruse alusel, esitab isiku seaduslik esindaja või elukohajärgne kohaliku omavalitsuse üksus Sotsiaalkindlustusametile viivitamata kohtumääruse isiku nõusolekuta hoolekandeesutusse paigutamise kohta.

§ 111. Riigi rahastatavat lapsehoiuteenust saama suunamine

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus teeb otsuse lapsehoiuteenuse riiklikuks rahastamiseks kümne tööpäeva jooksul taotluse ja kõigi nõutavate dokumentide esitamisest arvates.

§ 112. Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse osutamise haldusleping

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus määrab haldusaktiga kindlaks või sõlmib õigustatud isikuga ja tema valitud teenuseosutajaga halduslepingu eeldusel, et:

1) kohaliku omavalitsuse üksusele on esitatud käesoleva seaduse § 111 lõikes 3 nimetatud dokumendid;

2) lapsele ei ole sama kalendriaasta jooksul osutatud riigi rahastatavat lapsehoiuteenust käesoleva seaduse § 113 lõike 2 alusel kehtestatud maksimaalse maksumuse ulatuses;

3) lapsele ei osutata riigi rahastatava lapsehoiuteenusega samal ajal teisi hooldamist tagavaid sotsiaalteenuseid.

(2) Kui lapse rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksus muutub pärast käesoleva seaduse § 111 lõikes 2 nimetatud otsuse tegemist, teavitab lapsehoiuteenust

saama õigustatud isik uut rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksust lapsehoiuteenuse riikliku rahastamise taotluse rahuldamise otsusest.

(3) Kui lapse rahvastikuregistrisse kantud elukoht muutub, kohustub kohaliku omavalitsuse üksus, kus laps oli viimati registreeritud, kandma uue kohaliku omavalitsuse üksuse taotlusel viimasele üle lapsele riigi poolt lapsehoiuteenuse jaoks jooksvaks aastaks eraldatud kasutamata vahendid.

§ 113. Lapsehoiuteenuse rahastamine

(3) Lapse elukoha registrijärgne kohaliku omavalitsuse üksus tasub lapsehoiuteenuse osutamise eest käesoleva seaduse § 112 alusel sõlmitud lepingu kohaselt esitatud arvete alusel käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud maksimaalse maksumuse ulatuses.

§ 119. Asenduskoduteenust saama suunamine

(1) Asenduskoduteenust saama õigustatud lapse eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi *kohaliku omavalitsuse üksus*) teeb otsuse lapse asenduskoduteenust saama suunamise kohta, arvestades käesoleva seaduse § 12 lõikes 2 sätestatud nõuet. Kohaliku omavalitsuse üksus valib lapsele sobiva asenduskoduteenuse osutaja ning esitab oma asukohajärgsele maavanemale (edaspidi *maavanem*) asenduskoduteenuse rahastamise taotluse koos lapse isikut tõendava dokumendi ärakirjaga ja ärakirja vähemalt ühest järgmistest dokumentidest:

- 1) dokument, mis tõendab, et lapse vanem on surnud, tagaotsitavaks kuulutatud või teadmata kadunud;
- 2) kohtumäärus lapse vanemale eestkostja määramise kohta;
- 3) kohtulahend lapse vanema hooldusõiguse peatamise, piiramise või täieliku äravõtmise kohta;
- 4) kohtulahend lapse vanematest eraldamise kohta;
- 5) dokument vanema eelvangistuses või vangistuses viibimise kohta.

(2) Maavanem sõlmib kohaliku omavalitsuse üksuse ja asenduskoduteenuse osutajaga asenduskoduteenuse osutamiseks haldusmenetluse seaduse § 98 alusel halduslepingu (edaspidi *asenduskoduteenuse haldusleping*).

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus annab teenuseosutajale teavet lapse kohta, kelle hooldamiseks on sõlmitud asenduskoduteenuse haldusleping.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksuse sotsiaalvaldkonnaga tegelev ametnik külastab asenduskodus viibivat last tema arenguga tutvumiseks ja lapse heaolu hindamiseks vähemalt kaks korda aastas.

§ 121. Asenduskoduteenust saava lapse dokumendid

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus kogub ja säilitab asenduskodus viibiva lapse dokumente.

(2) Pärast asenduskoduteenuse halduslepingu sõlmimist annab asenduskoduteenust saama suunatud lapse kohaliku omavalitsuse üksus asenduskoduteenuse osutamiseks vajalikud dokumendid üle teenuseosutajale.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumentide loetelu kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4) Asenduskoduteenuse halduslepingu lõpetamisel annab asenduskoduteenuse osutaja tema valduses olevad asenduskodus viibinud lapse dokumendid üle kohaliku omavalitsuse üksusele.

(5) Asenduskoduteenust saama õigustatud lapse lapsendamisel, talle eestkostja määramisel või täisealiseks saamisel annab kohaliku omavalitsuse üksus tema valduses olevad asenduskodus viibinud lapse dokumendid allkirja vastu üle lapse seaduslikule esindajale või täisealiseks saanud lapsele.

§ 122. Nõuded asenduskoduteenusele

(5) Asenduskoduteenuse osutaja on kohustatud:

- 1) tagama asenduskodus viibiva lapse hooldamise, kasvatamise, arendamise ja turvalisuse;
- 2) tagama asenduskodus viibiva lapse kohta käiva teabe ja vajalike dokumentide kogumise;
- 3) teatama lapse surmaga lõppenud õnnetusest viivitamata politseile ja käesoleva seaduse § 119 lõike 2 alusel sõlmitud lepingu osapooltele;
- 4) osutama asenduskoduteenust või olema valmis asenduskoduteenuse osutamiseks vähemalt neljale lapsele;
- 5) tagama, et temaga lepingulises suhtes olev kasvatusala töötaja vastab käesoleva seaduse § 123 lõigetes 1–6 ja perevanem § 124 lõikes 2 sätestatud nõuetele;.

§ 127. Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded lapse suunamisel perekonnas hooldamisele

(1) Lapse perekonnas hooldamine on lapse hooldamine sobivas perekonnas, kelle liikmete hulka ta ei kuulu.

(2) Lapse perekonnas hooldamist korraldab lapse eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud laste puhul Sotsiaalkindlustusamet.

(3) Kui laps suunatakse perekonnas hooldamisele või käesoleva seaduse §-s 119 nimetatud asenduskoduteenust saama väljapoole kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi, hoolitseb eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus tema sidemete säilimise eest kodukohaga, loob lapsele tingimused sinna tagasitulekuks ja lapse täisealiseks saades aitab kaasa tema elluastumisele.

§ 129. Nõuded lapse perekonnas hooldajale ja tema perekonnaliikmetele ning hooldaja õigused

(2) Hooldaja perekonnaliikmed, kellega tal on ühine eluruum ja majapidamine, peavad vastama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 3–6 nõuetele. Hooldaja ja tema perekonnaliikmed kinnitavad oma nõuetekohasust allkirjaga. Lapse eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet võib nõuda hooldajalt ja tema perekonnaliikmetelt nende nõuetekohasust tõendavaid dokumente.

§ 130. Lapse suunamine perekonnas hooldamisele

- (1) Hooldajaks saada soovija esitab sellekohase kirjaliku taotluse:
  - 1) oma rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgsele kohaliku omavalitsuse üksusele;
  - 2) eestkostja ülesandeid täitvale või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksusele, kui lapse elukoht ja hooldajaks saada soovija elukoht ei ole samas kohaliku omavalitsuse üksuses, või
  - 3) Sotsiaalkindlustusametile, kui hooldaja soovib perekonnas hooldada käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 või sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud last.
- (2) Taotluse saanud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet:
  - 1) hindab ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates hooldajaks saada soovija ja tema perekonna täisealiste liikmete vastavust käesoleva seaduse § 129 nõuetele;
  - 2) küsib juhul, kui lapse elukoht ja hooldajaks saada soovija elukoht ei ole samas kohaliku omavalitsuse üksuses, või juhul, kui on tegemist käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 nimetatud lapsega, kirjalikult teavet ja arvamust hooldajaks saada soovija ja tema perekonnaliikmete kohta nende rahvastikuregistrijärgsest valla- või linnavalitsusest;

3) osutab hooldajaks saada soovijale sotsiaalnõustamise teenust, külastab tema kodu ning suunab ta asjakohasele Sotsiaalministeeriumi tunnustatud koolitusele.

(3) Eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet otsustab hooldajaks saada soovija sobivuse ja tema perekonna täisealiste liikmete nõuetekohasuse sotsiaalnõustamise, kodukülastuse ja koolituse tulemuste põhjal. Kui hooldajaks saada soovija on koolituse läbinud ja vastab eespool nimetatud nõuetele, sõlmib kohaliku omavalitsuse üksus temaga kirjaliku lapse perekonnas hooldamise lepingu (edaspidi *leping*), mis peab olema kooskõlas lapsele koostatud juhtumiplaaniga.

(4) Leping lõpetatakse juhul, kui hooldaja või tema perekonna täisealsed liikmed ei vasta enam käesoleva seaduse § 129 lõigete 1 ja 2 nõuetele või lepingu jätkamine on mingil muul põhjusel vastuolus lapse huvidega.

(5) Kui lapse elukoht ja hooldaja elukoht ei ole samas kohaliku omavalitsuse üksuses, teavitab eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus või käesoleva seaduse § 128 lõike 1 punktides 6–8 ja sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud lapse puhul Sotsiaalkindlustusamet kirjalikult hooldaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgset kohaliku omavalitsuse üksust lepingu sõlmimisest.

(6) Lapse perekonnas hooldamisele ja selle korraldamisele ning hooldamisel kasutatavatele ruumidele esitatavad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

§ 133. Toimetulekutoetuse arvestamise alused

(10) Kohaliku omavalitsuse üksus arvestab perekonnale toimetulekutoetuse määramisel täiendava kuluna käesoleva seaduse § 131 lõikes 8 sätestatud isikute eluasemekulud vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatule. Perekonna kohta arvestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normile lisatakse iga käesoleva seaduse § 131 lõikes 8 sätestatud isiku kohta ühe perekonnaliikme kohta arvestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud norm.

§ 134. Toimetulekutoetuse määramine ja maksmine

(1) Toimetulekutoetust määrab ja maksab kohaliku omavalitsuse üksus jooksvaks kuuks käesoleva seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras. Eelnevate kuude eest toimetulekutoetust tagasiulatuvalt ei määrata.

(2) Toimetulekutoetus määratakse viie tööpäeva jooksul pärast kõikide dokumentide esitamist.

(3) Toimetulekutoetuse määramisel hindab kohaliku omavalitsuse üksus, kas toetuse taotleja või mõni tema perekonnaliikmetest vajab lisaks toimetulekutoetusele ka muud sotsiaalhoolekandelist abi.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jätta toimetulekutoetuse määramata:

1) töövõimelisele 18-aastasele kuni vanaduspensioniealisele isikule, kes ei tööta ega õpi ja kes ei ole Eesti Töötukassas töötuna registreeritud või on rohkem kui ühel korral ilma mõjuva põhjuseta jätnud individuaalse tegevuskava täitmata või keeldunud pakutud sobivast tööst või osalemast kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud iseseisvat toimetulekut soodustavas sotsiaalteenuses või õppes;

2) kui toimetulekutoetuse taotlejal või temaga koos elaval ülalpidamist saama õigustatud lapsel või muul abi vajaval alanejal või ülenejal sugulasel, kes ei ole võimeline ennast ise ülal pidama, on õigus elatist saada, kuid taotleja keeldub elatise saamise kohta dokumenti esitamast või elatist sisse nõudmast;

3) kui kohaliku omavalitsuse üksus leiab, et toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonna kasutuses või omandis olev vara, selle üürimine, rentimine või müümine tagab temale või perekonnale toimetulekuks piisavad elatusvahendid.

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus ei või jätta toimetulekutoetust määramata käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 3 nimetatud põhjendusel, kui toimetulekutoetuse taotleja või tema perekonna

kasutuses või omandis on ainult üks aastaringselt elamiseks kasutatav eluruum ning elamiseks, õppimiseks ja töötamiseks hädavajalikud esemed.

(6) Kohaliku omavalitsuse üksus maksab arvestatud toimetulekutoetuse summa kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates vastavalt sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 28 lõikele 3 või posti teel või sularahas, arvestades taotleja eelnevalt väljendatud vastavasisulist soovi.

(7) Toimetulekutoetuse taotleja, kellele arvestatakse toimetulekutoetust eluasemekulude katmiseks, on kohustatud tagama nende tasumise.

(8) Kui toimetulekutoetuse taotleja, kellele maksti eelmisel kuul toimetulekutoetust eluasemekulude katmiseks, ei ole neid kulusid tasunud, on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus tasuda § 133 lõikes 5 nimetatud eluasemekulud toimetulekutoetuse taotleja eest isikule määratud toimetulekutoetuse arvelt.

§ 135. Riigieelarvest makstav täiendav sotsiaaltoetus

(1) Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonnaliikmed käesoleva seaduse § 131 lõigete 7 ja 8 tähenduses on lapsed, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot.

(2) Kui laps saab toimetulekutoetuse taotlemise kuul 18-aastaseks, loetakse teda käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses lapseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendavat sotsiaaltoetust maksab koos toimetulekutoetusega kohaliku omavalitsuse üksus riigieelarvest käesoleva seaduse § 156 lõike 1 alusel toimetulekutoetuse maksmiseks eraldatud vahenditest.

§ 136. Vajaduspõhine peretoetus

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud ühe kuu keskmine sissetulek arvutatakse vajaduspõhise peretoetuse taotlemisele eelnenud kolme kuu netosissetulekute põhjal, arvestades maha makstud elatise. Käesoleva seaduse § 133 lõikes 2 nimetatud sissetulekuid ei arvata vajaduspõhise peretoetuse taotlemisel perekonna sissetulekute hulka. Kohaliku omavalitsuse üksus võib mitte arvata perekonna sissetulekute hulka ka käesoleva seaduse § 133 lõikes 3 nimetatud sissetulekuid.

(9) Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab kohaliku omavalitsuse üksus käesoleva seadusega kehtestatud ulatuses, tingimustel ja korras.

§ 138. Vajaduspõhise peretoetuse määramine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus määrab vajaduspõhise peretoetuse kolmeks taotluse esitamise kuule järgnevaks kuuks käesoleva seaduse § 136 lõikes 8 sätestatud suuruses, kui perekonnaliikmete hulka kuuluv laps või lapsed on lapsetoetuse saajad vajaduspõhise peretoetuse taotlemise kuul ning täidetud on muud käesolevas seaduses sätestatud tingimused.

(2) Eelnevate kuude eest vajaduspõhist peretoetust tagasiulatuvalt ei määrata.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jätta vajaduspõhise peretoetuse määramata käesoleva seaduse § 134 lõike 4 punktis 2 sätestatud juhul.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus teeb vajaduspõhise peretoetuse määramise otsuse kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist.

§ 139. Vajaduspõhise peretoetuse maksmine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus maksab vajaduspõhise peretoetuse hiljemalt 20. kuupäevaks igal taotluse esitamise kuule järgneval kolmel kuul vastavalt sotsiaalseadustiku üldosa seaduse

§ 28 lõikele 3 või posti teel või sularahas, arvestades taotleja eelnevalt väljendatud vastavasisulist soovi.

(2) Käesoleva seaduse § 136 lõikes 8 nimetatud vajaduspõhise peretoetuse suuruse muutumise korral makstakse vajaduspõhist peretoetust uues suuruses vajaduspõhise peretoetuse uue suuruse kehtestamise kuust arvates.

§ 142. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri volitatud töötlejad

(1) Käesoleva seaduse § 144 lõigetes 1, 2 ja 6 nimetatud andmete töötlemise õigus oma pädevuse piires sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri volitatud töötlejateks on:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksusel;
- 2) maavalitsusel;
- 3) Sotsiaalkindlustusametil.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib anda halduslepinguga volituse isikuandmete töötlemiseks sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris järgmiste sotsiaalteenuste osutajatele:

- 1) turvakoduteenus;
- 2) väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus;
- 3) isikliku abistaja teenus;
- 4) tugiisikuteenus;
- 5) võlanõustamisteenus;
- 6) sotsiaaltransporditeenus;
- 7) koduteenus;
- 8) varjupaigateenus;
- 9) eluasemeteenus;
- 10) muu sotsiaalteenus, mille osutamist rahastab kohaliku omavalitsuse üksus.

(3) Maavalitsus võib anda halduslepinguga volituse isikuandmete töötlemiseks sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris järgmiste sotsiaalteenuste osutajatele:

- 1) asenduskoduteenuse osutaja;
- 2) tegevusluba omav lapsehoiuteenuse osutaja.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sotsiaalteenuse osutajaga sõlmib halduslepingu isikuandmete töötlemiseks tema asukohajärgne kohalik omavalitsus ja lõikes 3 nimetatud sotsiaalteenuse osutajaga tema asukohajärgne maavalitsus.

(5) Nende isikuandmete loetelu, mille töötlemiseks kohaliku omavalitsuse üksus või maavalitsus võib sotsiaalteenuse osutajat volitada, kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärusega.

§ 143. Andmete esitamine sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse ning andmevahetus

(1) Käesolevast seadusest tuleneva andmete esitamise kohustuse olemasolul või vastutava või volitatud töötleja nõudel on sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kandmiseks kohustatud andmeid esitama:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksus;
- 2) maavalitsus;
- 3) Sotsiaalkindlustusamet;
- 4) isik, kes on pöördunud abi saamiseks kohaliku omavalitsuse üksuse või valitsusasutuse poole;
- 5) Sotsiaalministeerium;
- 6) tegevusluba omav lapsehoiuteenuse osutaja;
- 7) turvakoduteenuse osutaja;
- 8) väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja;

- 9) isikliku abistaja teenuse osutaja;
- 10) tugiisikuteenuse osutaja;
- 11) võlanõustamisteenuse osutaja;
- 12) sotsiaaltransporditeenuse osutaja;
- 13) koduteenuse osutaja;
- 14) varjupaigateenuse osutaja;
- 15) eluasemeteenuse osutaja;
- 16) asenduskoduteenuse osutaja;
- 17) käesoleva seaduse § 129 lõikes 1 nimetatud hooldaja;
- 18) lapsendada sooviv isik;
- 19) hooldaja perekonnaseaduse tähenduses;
- 20) muu isik või asutus, kes osutab kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest rahastatavat sotsiaalteenust käesoleva seaduse tähenduses.

(2) Vastutaval töötlejal, maavalitsusel, kohaliku omavalitsuse üksusel ja Sotsiaalkindlustusametil on lubatud seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga talle pandud ülesannete täitmiseks teha päringuid ja saada andmeid teistest riigi või kohaliku omavalitsuse andmekogudest tema töödeldavate andmete ulatuses.

(3) Kui andmevahetust ei ole võimalik avaliku teabe seaduse alusel kehtestatud infosüsteemide andmevahetuskiihi nõuetele vastavalt teostada, korraldab vastutav või volitatud töötleja andmete käsitsi sisestamise sotsiaalteenuste ja -toetuste registrisse.

§ 144. Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse kantavad andmed

- (1) Kohaliku omavalitsuse üksus kannab sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatud korras järgmised andmed:
  - 1) toimetulekutoetuse ja käesoleva seaduse §-s 135 sätestatud riigieelarvest makstava täiendava sotsiaaltoetuse taotlemiseks ja maksmiseks vajalikud andmed;
  - 2) vajaduspõhise peretoetuse taotlemiseks ja maksmiseks vajalikud andmed;
  - 3) käesoleva seaduse §-s 26 sätestatud täisealise isiku hoolduse seadmise ja hooldaja määramise andmed;
  - 4) käesoleva seaduse §-s 26 sätestatud täisealise isiku hoolduse eest makstava toetuse taotlemiseks ja maksmiseks vajalikud andmed;
  - 5) käesoleva seaduse §-s 127 sätestatud lapse perekonnas hooldamise lepingu andmed;
  - 6) andmed asenduskoduteenust saama suunamise otsuse kohta;
  - 7) riigi rahastatava lapsehoiuteenuse taotluse ja teenust saama suunamise otsuse andmed;
  - 8) andmed lastekaitseaduse tähenduses abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud kohtulahendite, toimingute ja menetlustoimingute kohta;
  - 9) andmed lastekaitseaduse tähenduses hädaohus oleva lapse ning hädaohus oleva lapse juhtumiga seotud kohtulahendite, toimingute ja menetlustoimingute kohta;
  - 10) lastekaitseaduse tähenduses abivajava lapse ja hädaohus oleva lapse juhtumiplaani andmed.
- (2) Muude sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmisega seotud andmete, lapsendamise ja eestkoste korraldamise andmete ning nende kohaliku omavalitsuse üksuse makstavate sotsiaaltoetuste kandmine sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse, mida makstakse isikutele sõltumata nende individuaalsest abivajadusest, toimetulekuvõimest või majanduslikust olukorrast, on vabatahtlik.
- (3) Sotsiaalse rehabilitatsiooni, erihooldusteenuste ja abivahendite andmed kantakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse juhul, kui neid rahastatakse kohaliku omavalitsuse eelarvest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed kantakse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse, tuleb andmete kandmisel lähtuda sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtestatust.

(5) Sotsiaalteenuse osutaja kannab sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse hiljemalt teenuse osutamise kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks:

1) andmed käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 6 ja 7 alusel isikule teenuse osutamise kohta;

2) andmed käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud teenust saama suunatud isiku asukoha kohta.

(6) Sotsiaalkindlustusamet kannab sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimääruses kehtetatud korras järgmised andmed:

1) andmed lastekaitseseaduse tähenduses abivajava lapse ning abivajava lapse juhtumiga seotud toimingute ja menetlustoimingute kohta, sealhulgas abivajava lapse sotsiaalteenust saama suunamise andmed;

2) andmed lastekaitseseaduse tähenduses hädaohus oleva lapse ning hädaohus oleva lapse juhtumiga seotud kohtulahendite, tehtud toimingute ja menetlustoimingute kohta.

§ 160. Üleminekusätted

(22) Kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud kandma käesoleva seaduse § 144 lõikes 1 nimetatud ning 2016. aasta 1. jaanuari aktiivsete juhtumite andmed sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrisse järgmiselt:

1) käesoleva seaduse § 144 lõike 1 punktides 5–7 nimetatud andmed kolme kuu jooksul alates seaduse jõustumisest;

2) käesoleva seaduse § 144 lõike 1 punktides 8–10 nimetatud andmed kuue kuu jooksul alates seaduse jõustumisest.

Piret Treial
vallasekretär